

Na osnovu člana 16. stav 4., Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćeni tekst (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj 7/10), na prijedlog Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 114. sjednici, održanoj dana 25.06.2013. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Djelimično se prihvata podnesena Inicijativa poslanika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona Jupić Adnana i Begić Senaida za imjenama i dopunama Zakona o osnovnoj školi, (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 5/04, 20/07 i 9/11), u skladu sa prethodnim Mišljenjem Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, broj: 10-02-12356-2/13., od 14.06.2013. godine.

II.

Za realizaciju ovog zaključka zadužuju se Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport i Ministarstvo finansija, svako u okviru svojih nadležnosti.

III.

Izjašnjenje Vlade o Inicijativi sa mišljenjem iz tačke I ovog zaključka upućuje se Skupštini Zeničko-dobojskog kantona.

IV.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/13.

Datum, 25.06.2013. godine

Z e n i c a

PREMIJER

Munib Husejnagić, dipl. ing.maš.

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport,
1x Predsjedavajućem Skupštine Zeničko-dobojskog kantona,
1x Ministarstvo finansija,
1x a/a.

Broj : 10-02-12356-2-2/13.

Zenica, 14.06.2013. godine

Vlada Zeničko-dobojskog kantona

Stručna služba Vlade

N/r sekretara

Predmet : Prijedlog Zaključka uz obrazloženo Mišljenje-Izjašnjenje na Inicijativu poslanika Skupštine ZDK-a, dostavlja

U vezi sa aktom Stručne službe Skupštine, broj: 01/02--12356-1/13., od 31.05.2013. godine, odnosno Vašim aktom broj: 02-1-02-12356-2/13., od 06.06.2013. godine, u kojem je traženo Mišljenje-Izjašnjenje resornog ministarstva o podnesenoj Inicijativi poslanika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, Jupić Adnana i Begić Senaida, za izmjene i dopune Zakona o osnovnoj školi, ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 5/04, 20/07 i 9/11), u prilogu Vam dostavljamo obraloženi prijedlog Zaključka, kao i Mišljenje-izjašnjenje resornog ministarstva, na Vaše dalje postupanje.

S poštovanjem,

Prilog: /Prijedlog Zaključka i Mišljenja-izjašnjenja resornog ministarstva/;

DOSTAVLJENO:

1 x Naslovu

2 x a/a-01/02.

MINISTAR

Mirko Trifunović

Na pokrenutu Inicijativu poslanika Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, Jupić Adnana i Begić Senaida, za izmjene i dopune Zakona o osnovnoj školi, ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 5/04, 20/07 i 9/11), resorno ministarstvo daje slijedeće:

MIŠLJENJE

UVODNE NAPOMENE:

Nakon donošenja reformskih obrazovnih zakona, (tokom školske 2004/2005. godine), odnosno provedbenih propisa-pravilnika na području ZDK-a, uslijedila su nastojanja resornog ministarstva da izmjeni stanje u našim školama koje je od strane Misije „OSCE“-a u BiH-Odjela za obrazovanje, bilo ocjenjeno u posebnom izvještaju, kao jedno od najlošijih u F BiH u smislu utjecaja politike u procesima i procedurama donošenja odluka i upravljanja u našim školama. Imajući u vidu takvo stanje u izvještaju, zatim preuzetih obaveza iz pet javnih obećanja ministara obrazovanja u BiH, kao i tadašnju strukturu i način izbora organa upravljanja u kojem je sve članove organa upravljanja imenovala Vlada Kantona, pri čemu je bila narušena proporcija u zastupljenosti članova iz reda kolektiva i osnivača, pristupilo se postepenim izmjenama obrazovne legislative. Ove izmjene su bile usmjerene ka osiguranju većeg utjecaja roditelja učenika i kolektiva prilikom formiranja školskih odbora, tako da je nakon usvajanja izmjena, zajedno sa Misijom „OSCE“-a u BiH, uslijedila i izrada „Priručnika o radu školskih odbora“ (prvi u BiH), a potom i praktična obuka novoimenovanih članova školskih odbora sa ciljem njihovog upoznavanja sa novim načinima izbora, rada i odlučivanja, a posebno u odnosu na njihovu neposrednu odgovornost u nesmetanom radu i funkcionisanju škole. Napominjemo da su se promjene odnosila na neposredni izbor članova, (1) iz reda vijeća roditelja i (2) kolektiva, i to tajnim glasanjem na proširenim sjednicama ovih tijela, (dakle nastavničkog vijeće zajedno sa ostalim zaposlenicima škole), a Vlada Kantona bira člana iz reda lokalne zajednice i predsjednika-predstavnika osnivača putem javnog oglasa. Dakle, učinjeni su značajni naponi, zajedno sa predstavnicima Međunarodne zajednice, na demokratizaciji i decentralizaciji u procesima odlučivanja u školama, a što je ukupno gledajući, rezultiralo značajnim reformskim iskorakom na području F BiH, na kojem se naša zakonska rješenja smatraju kao primjerom dobre obrazovne prakse. Ovdje posebno ističemo i procedure izbora direktora škola, u kojima neposrednu ulogu imaju predstavnici kolektiva i roditelja, jer njihovi predstavnici u školskim odborima moraju prethodno pribaviti, pisanim putem, stavove ovih tijela o kandidatu za direktora koji ima njihovu podršku dobijenu tajnim glasanjem, a na čiji izbor i konačno imenovanje, Vlada Kantona daje prethodnu saglasnost, i to na osnovu Mišljenja resornog ministarstva o izabranom kandidatu i ispravnosti provedene procedure. Naglašavamo da se pri tome primjenjuje više zakona, (poput preuzetog Zakona o javnim ustanovama SRBIH, Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u F BiH), a ne samo zakoni o osnovnoj/srednjoj školi.

UPOREDNA ANALIZA i MOGUĆE IMPLIKACIJE:

Uvažavajući ustavne nadležnosti nad obrazovanjem, a u smislu analize stanja u ovom segmentu u našem okruženju, možemo konstatovati da je resorno ministarstvo, naravno uz podršku Vlade i Skupštine, uspjelo u namjeri da decentralizuje procese odlučivanja u našim školama, i to na način da se poveća neposredna odgovornost škola za realizaciju osnovnog cilja, nesmetane realizacije nastavnog procesa, uz aktivno učešće učenika, njihovih roditelja i nastavnika škole. To znači da resorno ministarstvo zadržava svoju nadzornu i koordinirajuću ulogu, tako da je su prava i obaveze školskih tijela, (*neposredno izabranih*), potpuno izbalansirana. Međutim, želimo istaknuti i činjenicu da je riječ o tek započetom procesu decentralizacije na koji se svi zaposlenici u školama, kao i roditelji učenika moraju naviknuti, i to u smislu da imaju i prava i obaveze da što više, odnosno što neposrednije utiču na rad škole, kao i njeno otvaranje i prepoznavanje u lokalnoj zajednici. S obzirom da isti rade dobrovoljno i bez bilo kakve nadokande, (*standard iz Okvirnog zakona*), zatim da su škole u okviru JRT (*trezorskog načina poslovanja*), da postoje **Kriteriji za zapošljavanje** kao javni dokument, te **Okvirni program zbrinjavanja tehnološkog viška**, jaki sindikati kao partneri menadžmenta, smatramo da bi bilo poželjno dobro razmotriti prijedloge za izmjenama postojećeg stanja u ovom segmentu obrazovanja. Tim prije što niti rješenja u našem aktuelnom okruženju, ne sadržavaju bolja ili kvalitetnija zakonska, odnosno praktičnija rješenja, izuzev veće zastupljenosti predstavnika osnivača u

strukturi školskih odbora. Podsjećamo da Okvirni zakona predviđa mogućnost da školski odbori broje **od 5 do 13. člana**, (*neparan broj*), ali mora se voditi računa o proporcionalnoj zastupljenosti članova koji dolaze iz reda lokalne zajednice, roditelja i osnivača. U tom smislu naglašavamo da veći broj predstavnika osnivača, ne znači ujedno i sigurnu mogućnost da se donose odluke prema željama osnivača jer primjerice, ***ako kolektiv ili roditelji učenika ne žele neku od osoba za direktora škole, formalna većina ili izbor takvog kandidata, može predstavljati ozbiljnu smetnju za nesmetan rad škole, (a što je vidljivo i iz pojedinih novinskih izvještaja i natpisa o izboru direktora na području TK i KS, kao i u primjeru izbora i imenovanja direktora u JU OŠ „Vladimir Nazor“ u Zenici u proteklom periodu)***. Doda li se tome i činjenica da su u tek okončane ili djelimično ponovljene procedure izbora i imenovanja novih saziva školskih odbora na području našeg kantona, (*a koji su već upoznati sa našim izmjenama i dopunama obrazovne legislative*), zatim pripreme za početak nove školske godine, cijenimo da bi prije eventualne izmjene zakona, bilo potrebno sve uzeti u obzir, a posebno tijesne vremenske rokove, te moguće dodatne propagandne implikacije, stajališta obrazovnih sindikata o stvarnim namjerama ili razlozima za izmjenu postojećeg stanja u našim školama. S druge strane, postojale su i postoje i druge raspoložive zakonske mogućnosti da se putem pojačanog i kontinuiranog nadzora procedura izbora i imenovanja od strane Ministarstva, zatim koordinacije novoimenovanih predsjednika školskih odbora i lokalne zajednice koje bira Vlada, utječe na tokove donošenja odluka u školama i onemoguće bilo kakve manipulacije pravima roditelja i nastavnika-kolektiva, da slobodno i neometano donose odluke u svojim sredinama. Ovakav pristup bi podržali i pomogli i predstavnici „OSCE“-a kao supervizori obrazovnih reformi, zatim obrazovni sindikati koji su nezaobilazni partner po ovim pitanjima prema potpisanom Protokolu o saradnji, a Ministarstvo bi osiguralo svoju sadašnju, neutralnu zakonsku poziciju u procjeni, da li je neka od odluka slobodno izabranih tijela škole zakonita, provodiva i prihvatljiva sa stanovišta utvrđene obrazovne politike.

Stoga, predlažemo da se sve naprijed navedeno činjenično-pravno stanje, dobro razmotri prije donošenja konačne odluke ili opredjeljenja Vlade Kantona, kako u kvalitativnom, tako i u smislu obima, odnosno kvantiteta izmjena u odnosu na postojeće stanje obrazovne legislative, te da smo **stajališta da se predložena inicijativa poslanika u Skupštini Kantona može DJELIMIČNO PRIHVATITI**, i to:

- 1) da se prethodno izvrši izmjena člana 83., stavovi 1 i 4., na način da se uvede šestočlani saziv Školskog odbora, pri čemu bi Vlada Kantona, (*kao predstavnik osnivača*), pored predsjednika školskog odbora, i člana iz reda lokalne zajednice, imenovala i dodatnog člana-zamjenika predsjednika školskog odbora. Na ovaj način bi se dobio potrebni paritet u organu upravljanja, koji ne bi narušio zacrtanu strukturu iz Okvirnog zakona, s tim da bi se izbjegle situacije u kojima je bilo moguće da Školski odbor ne može donijeti većinsku odluku, (*primjerice, kada je neko od članova školskog odbora ujedno i kandidata za direktora škole, odnosno kada je neko suzdržan i slično*), a zbog čega u konačnici nema odluke organa upravljanja i slijedila bi nepotrebna procedura ponavljanja konkursa. Upravo iz tih razloga bilo bi korisno uvažiti prijedlog poslanika da se u članu 86., izvrši adekvatna dopuna iza stava 4., sljedećim tekstom:

„ U slučaju da školski odbor ne donese odluku o izboru direktora škole, dostaviće listu sa spiskom svih kandidata prijavljenih na konkurs za direktora koji ispunjavaju propisane uvjete, po abecednom redu, sa koje će ministar predložiti kandidata na dužnost direktora i uputiti obrazloženi prijedlog Vladi Kantona na davanje prethodne saglasnosti“.

Napomena: /S obzirom da je Okvirnim Zakonom, kao pravni standard, već utvrđena činjenica da konačna imenovanja direktora vrši školski odbor, a da je našim provedbenim aktima predviđena i situacija razrješenja članova školskog odbora u slučaju nezakonitog rada, posebno ako ne izaberu direktora škole, uz mogućnost da ministar svojim rješenjem imenuje v.d. direktora na šest mjeseci, stajališta smo da nije moguće da Vlada Kantona izvrši imenovanje direktora, već samo da odbori ili uskrati svoju prethodnu saglasnost za imenovanje, a prema obrazloženom prijedlogu ministra/;

2) Što se tiče dijela poslaničke inicijative u dijelu dodatnog normiranja prava osnivača u privatnim školama o imenovanju direktora ustanove bez saglasnosti Vlade, mišljenja smo da je isto neosnovano iz razloga što je osnivanje osnovnih škola u privatnoj svojini, već decidno regulisano zakonskom legislativom prema kojoj je očito da takva prava nisu ni bila u nadležnosti Vlade Kantona, tako da nije ni potrebno posebno naglašavati činjenicu da se Vlada ne očituje o izabranim kandidatima za direktora u privatnoj školi.

Također, u dijelu poslaničke inicijative koja se odnosila na predloženo dodatno ograničavanje mogućnosti izbora direktora na više od dva uzastopna mandata u istoj-toj školi, uz preciziranje da se to ograničenje odnosi i na slučajeve kada se izvrše statusne promjene u školi, stajališta smo da se dato pojašnjenje za dopunu teksta člana 86., Zakona o osnovnoj školi **MOŽE PRIHVATITI.**

S poštovanjem,

Broj : 10-02-12356-2-1/13.
Zenica, 14.06.2013. godine

MINISTAR

Mirko Trifunović